

Газет 1948 ж.
20 сәуірінен
шыға бастады

Қазак университеті

№ 5
(1278)
мамыр
1999 жыл

Абитуриент-99

Мамырдың 3-де
ҚазМУ-ге абитуриенттер
қабылдау басталды.

Мамырдың 23-де
алғашқы емтихан
тапсырған 800-ге жуық
талапкердің 90 пайызы
студенттік өмірге жолдама
алды.

*Жош келіпсіз,
арман жүзін
жас әркен!*

Профессор
Шәлекенов У.Х.

*Мерейтойлар
салтанатыман*

2-бетте

Профессор
Сағындықов Б.

*Темірғали
Көпбаев
Америкадан
оралды.*

3-бетте

2-бетте

*Жаныкда
жур
тажсы
адам*

*Мектеппен
қоян-қалтық
араласар
мезгіл
жетті*

6-бетте

*Жапон
тілінің
жүйрігі*

7-бетте

10-бет

*Ондай
болмақ
қайда
деп...*

Келесі сәнда:

ҚазМУ-ге
абитуриенттер
қабылдау
Ережесі.
Емтихан
барысы.

ҚазМУ
факультеттері
туралы
мәліметтер.
Декандармен
жүздесу.

Абитуриенттер
мен
студенттер
сөйлейді

Темірғали
Көпбаев:
"Америка
студенттері
салауатты
келеді..."

Ақпарат-айдын

Мерейтойлар

Мамырдың 21-күні тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР гуманитарлық Академиясының академигі, Қазақстан біліміне, Қарақалпақстан ғылымына еңбек сіңірген қайраткер **ШӘЛЕКЕНОВ УАХИТ ХАМЗАУЛЫНЫҢ** туғанына 75 жыл, ғылыми-ұстаздық және қоғамдық қызмет атқарғанына 57 жыл толуына орай ғылыми мәжіліс өтті.

Онда ҚазМУ-дің ректоры К.Н.Нәрібаев кіріспе сөз сөйлеп, тарихшы-ғалымдар К.А.Ақышев, Ә.Т.Төлеубаев және басқалар замандас туралы сырларын ортаға салды.

Мамырдың 24-інде Қазақ филологиясы кафедрасының профессоры, филология ғылымының докторы, Қазақстан журналистер одағының мүшесі **БЕРІКБАЙ САҒЫНДЫҚҰЛЫНЫҢ** 60 жасқа толуына арналған салтанатты мәжіліс **М.О.Әуезов атындағы аудиторияда** өтті.

Профессорлар Ж.Дәдебаев, М.Серғалиев, С.Мырзабекұлы және басқа да ұстаздар мен шәкірттер мерейтой иесінің өнегелі өнері туралы әңгіме қозғап, жүрекжарды тілектерін білдірді.

Мамырдың
17-інде II-семестр
сессиясы басталды.

Халықаралық
конференция

Мамырдың 17-18-інде шығыстану факультетінде "Шығыс елдерінің өтпелі кезеңдегі мәдени және тарихи процесстері" атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция өтті.

"Шығыс елдерінің тілі мен әдебиеті", "Шығыс елдерінің тарихы, саясаты және экономикасы", "Шығыс елдерінің философиясы, діні және мәдениеті" деген тақырыптар бойынша Түркия, Египет, Өзбекстан, Қырғызстан және Қазақстанның өртенуіне қатысты әр түрлі елдерден келген ғалымдар өз ойларын ортаға салды да, шығыстану білімінің мәселелері төңірегінде дөңгелек стол басында келелі әңгіме қозғады.

Жанында жүр жақсы адам

Мамырдың 21-інде Мемлекеттік "Дарын" жастар сыйлығының лауреаты, филология ғылымының кандидаты **Бауыржан Өміржанұлы Жақып жыр сүйер қауыммен жүздесті.**

Ғылыми кітапхана ұйымдастырған бұл кездесуде танымал таланттар мен талапкер ақындар Бауыржан туралы ыстық лебіздерін айтып, жалынды жырларын оқыды.

Поэзия көктемі

Мамырдың 19-ында Алматы қаласындағы жоғары оқу орындары студенттері арасында дәстүрлі "Поэзия көктемі" атты жыр мүшәйрасы Қазақстан жазушылар одағында өтті. Оған біздің университеттің жас таланттары да қатысты.

Жазылған жайдан жаңғырық

"Бочканың" бәлесі

(А.Каргалинова. "Чертова-дюжина опять подвела".
"Қазақ университеті", №4, сәуір, 1999.).

"Қазақ университетінің" сәуірдегі санында А.Каргалинованың "Чертова-дюжина опять подвела" атты мақаласы жарық көрді. "Тас түскен жеріне ауыр" дегендей "эмоцияға" берілген автордың кішігірім азат жолы жанды жерімізге тиіп кетті. Онда: "А в №5 и №7 общежитиях живая реформа, хочешь помыться - 10 тенге на "бочку". Хорошо, что еще оплата не зависит от настроения доллара, а то прошлось бы мыться нашим студентам от стипендии к стипендии" деген жолдардың ақ-қарасын тексермей жатып, проректор Қ.Баймырзаев екі жатақхананың меңгерушілеріне "қатаң сөгіс" мөрі соғып берді. Автор жатақхана меңгерушілерімен, студенттік кеңес мүшелерімен жүздеспеген, анық-қанығына жетпеген. Сондықтан да "бочкадан" түскен ақша коменданттың қалтасына түсіп жатыр деген ой амалсыз туындаған.

"10 теңге" қиялдан тумаған. Осы оқу жылының басында өткен жиналыста студенттердің ұсыныстары бойынша қабылданған баға. Қарсы пікір болмаған. Арнайы суға түсу кестесі бар. №5 жатақхана түскен ақшаның 50 пайызын "бочканы" жуған адамға берсе, №7 жатақхана тазалаған адамға әрі тазалыққа қажетті заттарға жіберетін. Бұған Н.Орынбайқызы мен Г.Ерболатқызының түк қатыстары жоқ. Басқаратын студ.кеңес мүшелері, автор оны ескермеген. Комендантымыздың ұйымдастыруымен жатақханада өткен күзгі балл, 1 курс студенттерін құттықтау кеші, Жаңа жыл, 8-наурыз, Ұлыстың ұлы күні мерекелеріне көңіл аудармаған. Сыңайтын нысана табылып жатса, кемшілікпен бірге жақсы жағын да жеткізген дұрыс шығар.

№7 жатақхананың студ.кеңес мүшелері:
Гумаров Р., Бектілеуов М., Байтұрған Д.

Как получить грант?

Маншук МУКАШЕВА, зам. декана факультета журналистики.

Практически ежедневно перед нами встает вопрос финансирования: где брать деньги на научные исследования, подготовку и выпуск учебно-методической литературы, для участия в научных конференциях и симпозиумах? На государство, которое не успевает латать бюджет, надежды никакой. Но выход, оказывается, есть. Показать его, дать представление о грантах, стипендиях, которые вполне реально могут получить преподаватели нашего вуза - стало главной целью семинара, организованного профкомом КазГУ им. аль-Фараби. В течении нескольких дней председатель профсоюзного комитета, доцент Л.С.Ахметова знакомила слушателей с теми программами, которые предлагают различные международные и общественные организации по поддержке проектов на территории стран СНГ. Все присутствующие с интересом узнавали, что их число в настоящее время

постоянно расширяется. Но получить поддержку всего проекта довольно сложно: нужно верно и убедительно составить заявку на грант. Как объяснила Ляйля Сейсембековна, существуют определенные критерии, определяющие важность и актуальность любого проекта.

Занятия на семинаре проходили в атмосфере конструктивного диалога, когда вся аудитория забыв об условностях, разрабатывала проекты, писала заявки, которые потом активно обсуждались, отбирались самые лучшие, указывались недостатки. В ходе семинара общими усилиями были найдены многие оптимальные решения, которые вполне можно использовать в практической деятельности.

Самое главное - наши коллеги осознали, что в настоящее время имеется много возможностей для реализации своих творческих планов, но для этого необходима личная

заинтересованность, умение заинтересовать своей работой, убедить в ее необходимости.

В ходе семинара "Составление проекта" преподаватели факультета журналистики ознакомились с правилами финансовых отчетов перед организациями - донорами, что является немаловажной частью при предоставлении финансовой помощи.

По окончании семинара все участники получили сертификаты. Мероприятие было организовано при поддержке руководства факультета журналистики, обеспечившего все условия для занятий. Слушатели получили богатый раздаточный материал, который можно использовать на практике. Думается, данное начинание будет поддержано и на других факультетах: всем необходимо учиться выживать в новых условиях.

"Чужие" среди своих

Назым ЕСКУАТОВА, студентка 3-курса журфака.

Порой мы, "местные студенты", совсем не задумываемся над тем, что рядом с нами учатся "чужие", однокурсники, которые приехали из других стран. А в действительности, каково им учиться у нас, какие у них проблемы?

С целью узнать об этом, я обратилась к своим однокурсникам, приехавшим из Турции:

- Какие трудности вы испытываете в процессе обучения?

Хусейн Арслан: - Прежде всего было трудно усвоить разговорную речь. Перед нами постоянно стоял как непреступная крепость, языковой барьер. Выучить слова по словарю очень трудно, автоматически они не запоминаются. Лучше запоминать на слух.

Мухаммад Ашар: - А для меня трудно записывать лекции. Преподаватели читают очень быстро и потому зачастую не успеваю.

- Что вы делаете для легкого усвоения знаний?

Хусейн Арслан: - Ходим к друзьям, разговариваем с ними на казахском и русском языках, бывает они объясняют то, что было прочитано на лекциях.

Мухаммад Ашар: - Смотрим телевизор, слушаем радио. Стараемся читать газеты.

- Бывают ли для вас радостные моменты во время учебы?

Хусейн Арслан: - Да мы радуемся от ощущения получения новых знаний, когда начинаем наконец понимать преподавателя.

Мухаммад Ашар: - И еще у меня на душе становится тепло от мысли, что в будущем стану журналистом, владеющим иностранным языком и что смогу собирать информацию как для средств массовой информации Турции, так и Казахстана.

Радует то, что наши однокурсники-иностранцы смотрят в будущее оптимистично. А нам остается помогать им по мере своих сил и желать успехов.

Ассалаумағалейкум!

Филология ғылымдарының кандидаты Темірғали Мұратбекұлы КӨПБАЕВ Американың Оклохома мемлекеттік университеті жанындағы журналистика мектебінде тәжірибе алмасу бағдарламасы бойынша бір семестр жұмыс істеп қайтты.

Ол электрондық бұқаралық ақпарат құралдарының интернеттегі орыны мен маңызы және журналистік білім берудің жетілген әдістері туралы ғылыми зерттеулер жасап, Лас Вегас қаласында өткен Хабар тарату жөніндегі халықаралық Ассоциациясының 44-конференциясына қатысты.

Америка әсерлері жайындағы материалды газетіміздің келесі санынан оқисыздар.

Пусть крепнет связь поколений

Нарбинь КЕНЖЕГУЛОВА,

*По инициативе
Союза женщин КазГУ
и его председателя
Майи Михайловны
Багизбаевой
и под эгидой
"Года единства
и преемности
поколений"
прошла
в университете
встреча
с женщинами
-ветеранами.*

На встречу пришли такие известные женщины - гордость нации и страны: народная артистка Казахстана, Герой Социалистического труда Бибигуль Тулегенова, дочери Каныша Сатпаева, выдающегося ученого, сами тоже известные ученые: Ханиса Канышевна Сатпаева - доктор геолого-минералогических наук, профессор, директор глазного института, сопредседатель Комитета по делам

женщин при областном акимате.

На встрече также были: представители городского акимата - исполнительный директор детского городского отделения "Бобек" - Дарья Абикуловна Саркытпаева, также Гульжан Тастанбековна Атакулова Катипа Каскыровна Молдабаева.

Также присутствовали женщины-ветераны КазГУ.

М.М.Багизбаева, выступившая с приветственным словом сказала, что в укреплении единства поколений и также связующую роль в первую очередь играют женщины и что в этом, несомненно, большую работу провели присутствующие в зале ветераны.

Ханиса Канышевна Сатпаева, поблагодарив за поздравление, сказала:

- Преемственность поколений - большое дело. И мы рады, что эта великая связь времен и поколений продолжается.

Ее мысли продолжила Жанар Габиденовна Мустафина:

- Я рада, что росла рядом с истинными гигантами: Сатпаевым, Ауэзовым, Мусреповым и я осознаю преемственность поколений всем своим существом. И мы теперь в ответе за то, какой дорогой идем, какие ценности важны для подрастающего поколения.

- Такие встречи действительно цементируют взаимоотношения поколений, казахскому народу так необходима сплоченность - сказала народная артистка Бибигуль Тулегенова.

Старший преподаватель кафедры иностранного языка КазГУ Сусанна Петровна Еникеевна - одна из почетных ветеранов прочитала свои стихи:

*Когда почувствуете усталость,
И вдруг покажется, что все уже
ушло,*

*Что сил для жизни не осталось,
Что время радости прошло.*

*Ты вспомни, что на дивном,
дальнем берегу,*

Твоя мечта осталась.

В завершении интересной встречи, сопровождавшейся выступлениями национального ансамбля факультета журналистики группы фольклорной песни филологического факультета "Друженька" Майя Михайловна Багизбаева пожелала гостям:

- Низкий поклон нашим женщинам на плечах которых держится очаг и целый мир!

ҚазМУ ғимараттары

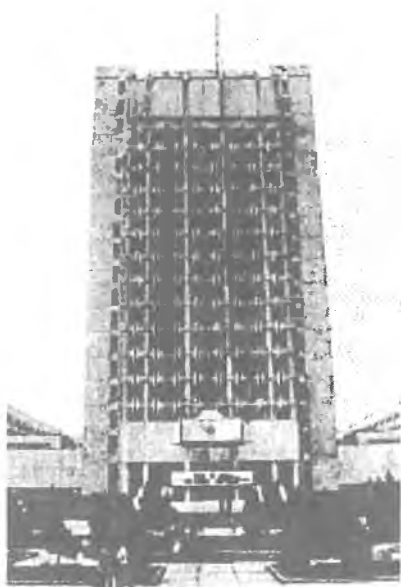
Ұстаз шәкірт көзімен

Педагогическая поэма

Жанна КЕРИМБЕКОВА.

Так каким же должен быть лектор, чтобы заключить репутацию, славу, признание, звание (назовите как хотите) "МИРОВОГО ПРЕПОДА?" "Главное, чтобы человек был хороший", - уверенно ответят одни. И будут правы. "Чтобы знал, уважал и любил свой предмет", - возразят вторые. И тоже будут правы. У третьих же угодность или неугодность преподавателя определяет личный рейтинг студентов. Что в общем-то объяснимо: все мы люди со своими возможностями и амбициями.

На мой взгляд, во многом самовыражение студента зависит от преподавателя, от того, насколько последний заинтересован в раскрытии творческого потенциала, скрытых возможностей учащихся. Конечно, трудно говорить об индивидуальном подходе к каждому студенту в условиях проведения лекции для 80 человек, но факт остается фактом: анонимная аудитория порой так и остается в глазах преподавателя однородной массой. А отсутствие взаимобратной связи отнюдь не способствует пробуждению интереса к науке. Не обязательно быть учеником и последователем Макаренки, чтобы претворять в жизнь основы "Педагогической поэмы". Ведь, в конце концов, что такое педагогика, как не проявление таких человеческих качеств, как доброжелательность, уважение к людям и готовность выслушать и понять точку зрения, отличную от своей.

Ректорат.
1970-1983 жылдары салынды.

Қытай маманының Қ.И.Сәтбаев туралы естелігі

Сейіт Ахмерұлы ҚУСАЙЫНОВ 1954 жылы ҚазМУ-дің геология-география факультетінің студенті қатарына қабылданып, 3-курсан Пекин университетіне СССР (КСРО) жоғары білім министрлігінен жіберілді. 1961 жылы аталған университеттің толық курсың бітіріп, Қытай тілінде география пәнінен диплом қорғаған алғашқы қазақ мамандарының бірі болатын. Елімізге қайта оралған соң Сейіт Ахмерұлы ғылыми зерттеулерін ҚазССР ҒА-ның Қ.И.Сәтбаев атындағы геология институтынан бастады. Мұнда көптеген ғылыми экспедициялар құрамында Қазақстанның әр түрлі региондарына геология-геоморфологиялық зерттеулер жүргізді. 1978 жылдан бүгінге дейін Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің география факультетінде ұстаздық қызмет атқарып жүр.

Сонымен қатар Қытай ғалымдарымен ғылыми байланысын осы уақытқа дейін жалғастыруда. 1988 жылы Қ.И.Сәтбаевтың 90 жылдығына орай С.А.Құсайыновқа Қытай әріптесінен хат келді. Хат иесі Чжоу Чаофань 1957 жылдан бастап Қ.И.Сәтбаевпен достық қарым-қатынаста болған екен. Хатта былай деп жазылған:

“1957 жылдың күзінде Қазақстан Ғылым Академиясының президенті Қаныш Имантайұлы Сәтбаев ғылыми делегация өкілдері құрамында Пекин қаласында Қытайдағы пайдалы қазбалардың кен орнын іздестіру жөніндегі І-геологиялық жиналысқа қатысқан. Сол жиында ол Қазақстандағы геологиялық карта жасау жөніндегі қортынды және оның келешегі туралы баяндама жасады. Сәтбаевтың тікелей басшылығымен Қазақстанның кең байтақ жерлерінде карталардың масштабын үлкейтумен қатар жоспарлы геологиялық бақылаулар жүргізілді. Қ.И.Сәтбаевтың баяндамасын Қытай мамандары зор ынтымақтастықпен тыңдады, өйткені сол кезде бұл елде жалғыз ғана 1:3 000 000 масштабты геологиялық карта болатын. Осы жиналыстан кейін Қытай геология Министрлігі Совет Одағынан үлкен масштабты геология іздестіру-анықтау жұмыстары жөнінде кеңес ала бастады.

Мен ол кезде Сәтбаевтың жеке аудармашысы бола тұрып, геологиядағы оның жаңашылдық әдіске көп мән беріп жұмыс істейтініне таң қалдым. Совет Одағының адам, материалдық және финан ресурстарына сүйене отырып, Сәтбаев елдің геологиялық барлау ісіне,

әсіресе бұл саладағы алғашқы орындардағы Англия, АҚШ және басқа да капиталистік елдерді басып озып, халықаралық деңгейге көтерді.

Маған Сәтбаевпен жұмыс істеу өте қызық болды, мен оған жиі-жиі сурақтар қоятынмын. Менің сурақтарыма жауап бере отырып, ол менің жұмысым, оқуым, тұрмыс жағдайыма үлкен мән беретін. Жиналыс аяқталғаннан кейін біз Шанхайға экскурсияға аттандық. Бізбен бірге басқа да Совет, Қытай азаматтары - он шақты адам болды. Жол бойы Сәтбаев тамаққа, баспанаға онша мән бермеді, ол өте қарапайым, мінез-құлқы өте жұмсақ, сыйпайы алам еді. Жайбарақат әңгімелесу кезінде ол мені өз қызына ұқсататынын айтты. Сол кезде онымен бірге жүрген Өзбекстан Ғылым Академиясының президенті Х.М.Абдуллаев оған мені қыз етіп асырап алу туралы кеңес береді, бұған Сәтбаев: “өте жақсы” деп жауап қайырды. Сонан соң біз көше қылдырып, дүкендерді араладық. Қытайдағы салт бойынша жас адамдар үлкендердің жүктерін көтеруге көмектеседі, мен де Сәтбаевтың чемоданын көтерісуге ұсыныс жасадым. Бұған ол, Совет Одағында әйел адамдардың ауыр зат көтермейтінін ескертті. Біз осылай, тамаша қарым-

қатынаста, сыйластықпен өмір сүрдік. Сол кездері ол 60 жасқа толып қалған еді, бірақ оның денсаулығы мықты және еңбеккер болатын. Оның азаматтығы, жоғары адамгершілігі және сүйкімділігі менің бар өміріме өшпес із қалдырды.

Құсайынов мырза, менің Сәтбаевтың 90 жылдық тойына қатысқым келеді. Шақырсаңыздар, мен ертерек Пекинге барып, бар материалдарды жинастырып, өзіммен бірге ала барар едім.

Сәтбаевпен кездесіп, араласқан адамдар Пекинде әлі тұрады, Уханьда институттың көшуіне байланысты (1975 ж.) ескі материалдар қалған жоқ, ол үшін Пекинге бару керек. Есімде, Геология министрлігі маған сол кездің документтері мен фотографияларын ретке келтіруді тапсырған болатын. Өкінішке орай, Уханьда менде ешбір фотография сақталмапты, “мәдени революция” кезінде көптеген материалдар (ішінде фотографиялар да бар) жоқ болыпты, дегенмен Пекиннен әлі де табуға болады.

Мен бүкіл өмірімді Совет Одағы мен Қытай арасындағы достықтың нығайтуға арнадым. Көптеген совет профессорларымен және геолог-ғалымдарымен таныс болдым. Қытай геологиялық қоғамы үшін көптеген кітаптар аудардым. Осы еңбектерім үшін мен Бүкілқытай геологиялық қоғамының мүшесі болдым, көптеген геологиялық кеңестерге қатыстым, совет профессорларына лекция оқу барысында аудармашы болдым. Орыс тілінен қытай тіліне ондаған кітаптар аудардым және көптеген мерзімдік басылымдарда аудармаларым жарық көрді. Сонымен қатар көп жылдар бойы орыс тілінен сабақ беремін. Қазіргі кезде Қытай-Совет достығын қалпына келтіру ісіне бар күшімді салудамын.

Чжоу Чаофань,

Қытай геологиялық университетінің шетел тілдері кафедрасының доценті, Бүкілқытай геология қоғамының мүшесі.
7.12.1988 ж. Ухань қаласы.”

12 мая
на стадионе КазГУ

Айнур КАРГАЛИНОВА

Прошли специальные спортивно-военизированные состязания. Перед зрителями выступили лучшие спортсмены университета и продемонстрировали свою физическую подготовку по акробатике, рукопашному бою. Также провели выступления невоенизированных формирований гражданской обороны факультетов.

Біздің әріптестерден

Қаныш Сәтбаевтың 100 жылдығына байланысты

Қазақтың ұлттық техникалық университетінің металлургия факультетінде бадминтоннан қыздар арасындағы жарыс 8-ші рет өткізілді. Оның жүлдегерлері Наталья Мамедова, Раиса Бименова, Жәмилә Қалисваларды алда басқа да жарыстар күтіп тұр,

Әнді сүйсең менше сүй...

Өткен аптада Алматы технологиялық университетінде әнші-композитор Ескендір Хасанғалиев ағамыздың студенттерге арнаған ән кеші болды.

Университет проректоры О.Н.Налиев құттықтау сөзімен ашқан сырлы сазды кеште сазгер ағаның ел ішіне танымал “Айым болып тудың ба?”, “Әлемі”, “Ауылым”, “Танго”, “Бозторғайым”, т.б. әсем әндерін жұбайы, ұлы және шәкірттері нақышына келтіре орындады. Кеш соңында университеттегі технологиялық факультеттің деканы сазгер ағаға рахметін айтып, үлкен жемістер тіледі.

Жұлдыз АСҚАРБЕКОВА,
Гүлмира ӘБІШЕВА.

Ұлтай Амангелдіқызы:

"Ақшалы емес, ақылды абитуриент жеңеді..."

Мектептерде соңғы қонырау соғылды. Арманға толы жүректер лүпіл қақты. Артында орта мектеп. Алдында жоғары оқу ордасы.

Жеткіншектер бала шақтан болашаққа қадам басар сәтте Алматы облысы Қарасай ауданы Таусамалы ауылындағы Б.Соқпақбаев атындағы орта мектептің директоры Ұлтай Амангелдіқызы Бархиноваға жолыққан едік. Ол кісі өз ойын ортаға салды.

Біздің мектеп Қазақстан тәуелсіздік алғаннан кейін 1992 жылы ғана шаңырақ көтерді де оған балалар әдебиетінің классигі Бердібек Соқпақбаев есімі берілді.

Алғашқы жылы мұғалімдер саны 28, оқушылар 248 болатын. Қазір жыл сайын бала санының өсуіне орай мұғалімдер саны да көбейді. Мектепте жоғары санатты 6, 1-санатты 15, 2-санатты 12, барлығы 58 мұғалім халықтық педагогика элементтерін пайдалана отырып, оқу-тәрбие үрдісінде балалардың оқу қабілетін дамыту үшін тер төгуде. Бүгінге дейін бітірген 94 түлектің 66-сы жоғарғы және арнаулы оқу орындарында білім алуа.

Мектепте бірнеше әдістемелік-шығармашылық бірлестік бар:

- *бастауыш сынаптар шығармашылық бірлестігі* халық педагогикасының элементтерін сабақта дидактикалық ойын ретінде пайдалана отырып, оқушыларды оқуға үйретумен (жетекшісі Әділбекова Ш.Т.);

- *тіл-әдебиет шығармашылық бірлестігі* ұлттық тәрбие негізінде оқушылардың арнайы білім-білік дағдыларын, сөйлеу қабілетін дамытумен (жетекшісі Идрисова Г.Н.);

- *нақты ғылымдар шығармашылық бірлестігі* оқушылардың ой-өрісін

дамытуға, өз бетімен саналы жұмыс жасау белсенділігін арттырумен (жетекшісі Ермекова Б.Ш.);

- *ғылым негіздері шығармашылық бірлестігі* оқушылардың дүниетаным белсенділігін арттыруда халық педагогикасы элементтерін пайдаланумен (жетекшісі Қозыбақова А.Е.);

- *сымбат - дене шығармашылық бірлестігі* оқушыларды ізгілікке, мәдениеттілікке, әсемділікке, салауаттылыққа, оқыту мен тәрбиелеудің пәрменділігін арттыруда ұлттық салт-дәстүрді пайдаланумен (жетекшісі Алимходжаев Б.К.) айналысады.

Сонымен бірге бұл мектепте оқушыларға этикалық-эстетикалық тәрбие беретін халық аспаптар, би, күрес, қолөнер, сурет, термешілік-жыршылық үйірмелері жұмыс істейді. Оқушылардың бойындағы сөз өнеріне деген талабы мен бойындағы талантын жетілдіруді мақсат тұтқан "Жас қалам" әдеби-шығармашылық бірлестігі (жетекшісі С.Медеубекұлы) бүгінде бұқаралық-ақпарат құралдарымен тығыз байланыста. Биылғы жылғы оқушылардың жалпы саны 752, олардың 200-і озат, 250-і екіпінді. Бір бөлме компьютерлендірілген.

Мектеп бітіруші түлектеріміздің жоғары оқу орындарына баруға деген

Мектеп директоры Ұ.А.Бархинова түлектерге сәт-сапар тіледі.

талпынысы үлкен. Соңғы жарияланған оқуға қабылдау ережесі ұстаздарды да, оқушыларды да ойландырып тастады. Қалыптасқан қабылдау тәртіптері өзгерді. Сондықтан да біздің мектепке көптеген жоғары оқу орындарынан оқытушылар келіп, жарты сағат үгіт-насихат жүргізеді де кетеді. Бұл да дұрыс шығар. Бірақ, ендігі кезекте балаларды оқуға тарту жұмысын қыркүйектің бірінен бастаған жөн. Балалардың қабілетіне, мүмкіндігіне қарай мамандық таңдауға жәрдемдесіп, олардың ертең оқуға түсуіне жеңілдік болатындай үгіт-насихат жұмыстары мен тартымды шараларды студенттермен бірлесе жүргізген әлдеқайда пайдалы деп білемін. Оқудың ақылы болуы түптің түбінде ақылдыларды ғана іріктеп шығатыны сөзсіз. Ата-ана өз баласын ақша суюуге емес, білімді болуға үйрете бастайды. Соның нәтижесінде ақшалы емес, ақылды абитуриент жеңеді.

Өз тілшіміз.

День славянской письменности - день любви

Великая страсть, которая сопровождает человека с детских лет до глубокой старости - это непреходящая страсть к чтению. Не ослабевает интерес к древней славянской письменности и сейчас, на пороге XXI века. История возникновения славянской письменной культуры не оставляет равнодушными и нас, молодых, тех, кто хочет соприкоснуться с сокровищами нашей духовности, с истоками

нашего языка. Ежегодно эту дату празднуют 24 мая, как "День славянской культуры и письменности". Этот праздник связан с именами Константина и Мефодий, которые заложили фундамент письменной культуры славян.

Для Казахстана - День славянской письменности актуален, поскольку в основу казахского алфавита положена кириллица в ее

К КНИГАМ

трансформированном виде. В Казахстане и во многих других государствах этот день отмечается очень широко.

Начиная с 20 мая во многих вузах, колледжах, школах устраиваются различные карнавалы и литературные вечера. И всех, кто участвует в этом празднике, объединяет любовь к книге, интерес к прошлому своего и других

народов.

На филологическом факультете этот праздник проводят студенты 1 курса под руководством преподавателей кафедры общего языкознания, русской филологии, русской и зарубежной литературы.

Надолго запоминается этот день всем, кто любит книги.

Лора ЕНИНА,
ученица 11 класса школы №56.

Танылмаған ағартушы ақын

Зейнолла САЛҚЫНБАЕВ,
филология факультетінің
2 курс магистранты.

XIX ғасырдың бізге жеткен мұрағаттарын зерттеп, зерделеп болдық дей алмаймыз. Әлі де зерттеу нысаны болудан тыс қалып, кезінде идеология құрбандығы болған ақындар қатарында Кашафутдин Шахмарданұлы да бар.

Кашафутдиннің әр түрлі сипатта жазылған отызға жуық еңбегі белгілі. Булардың бәрі ұлттық кітапхана мен академия кітапханасының қолжазба қорында сақтаулы. Қарібі - араб таңбасында. Шығыстық сюжеттегі кисса-дастандарды өзінше жырлап, қазақ танымына ыңғайлаған автор еңбегі елеулі. Сондай-ақ бірнеше төл туындылар туғызған қаламгер.

Кашафутдин творчествосындағы ең шоқтығы биік шығармасы - "Манзурат". Еңбек, негізінен, ақыл, өсиет, тәрбие беру мақсатында жазылған. Көлемі - 15 бет.

"Жігіттік", "Байлар туралы", "Қонақ куту", "Кіші көңілді болмақ", "Сабыр түбі - сары алтын", "Жоғары кісі", "Молдалар", "Жер", "Пайғамбарлар", "Жақсы бала" сияқты бірнеше бөлімдерден тұрады. Әрбір бөлім парасат пен ғалауатты, білімділік пен білімсіздікті салыстырып, жақсы мен жаманның ара жігін ашып, оқырманға қалай жүріп-тұруы керек екенін айтып, түзу жолға бағыттайды.

Өз заманының озық ойлы, діндар адамы болғандықтан, шығарманың қай бөлімін алсақ та, өлеңнің басталуы тақырыпқа орайласып жырланады да, кейін Алланың күдіреттілігін айтып, құранның хадистерінен мысалдар келтіріп, тозақ отының қандай болатынын сипаттай келіп, егер түзу жолдан тайса, сол отқа түсіп шығарылатынын айтып, оқушысын қорқытады.

Жігіттік уағында ойнап-күл, оны бағала, бірақ біреуге обал жасама, әр ісінде адал бол, өзгеден артықпын деп қиянат қылма, оның бәрі мәңгілік емес деген сияқты өсиетті "Жігіттік" бөлімінде түсіндіре жазды.

*Еш кісіге қиянат, залымдықпен сөз
айтпағын,*

Егер кісі саған айтса, жалтарғын.

Айтпа менің бетім сұлу кісі деп,

Кетіп қалар алты-ақ күнде ол сенен.

Өлең бұдан әрі Құдай жолына уағызбен жалғасады, адамдарды еңбек етуге шақырып, жалқаулар тозақ отына күйетінін, оның қандай ауыр екенін сендіре жырлап, оқушысын имандылыққа үндейді.

*Өзінді түзу ұста кісіге ұқсап,
Жаратқан Алладан тартпағын бас.
Егер болса белгісі сенде ерлік,
Ғибадат қыл аллаға пенде дерлік.*

Кашафутдиннің "Сабыр түбі - сары алтын" деген өлеңінде басына әр түрлі іс түскенде сабырынды жоғалтпа, ойынды ашуға жеңгізбе дей келіп, бұл өмірде жақсыларды көре алмайтындар көп екенін, оларды көрсеткісі келмейтінін айтады да, оның бәрін таразылайтын келер ұрпақ деп философиялық тұжырымдар жасайды.

*Тағы шөптер бұл жерден бас көтерер,
Осы айтқандай көрден бізді қопарар,
Ғұмырды мен байқасам ұқсар желге,
Байқап мұны қараса керек елге.*

Шығармадағы бөлімдердің ішіндегі көлемдісі - "Пайғамбарлар". Онда Адам ата пайғамбардан бастап, Ыдырыс, Нұк, Салық, Ибраһим, Исмағұл, Ысқақ, Лұтка, Жақып, Жүсіп, Мұса, Мағип, Жүніс, Илмас, Дәуіт, Сүлеймен, Закария, Яхил, Ғайса, Зулфқар, Ғазир, Зулқарнайын, Мухаммед пайғамбарға дейін жырлайды. Олардың қашан өмір сүргенін, қандай ғажайып істер жасағанын, қай жерде тұрғанын, қанша жаста өлгенін, қалай өлгенін, т.б. жайында деректер беріп, оқушы танымына лайықтап жеткізе жырлайды.

Қорыта айтқанда ағартушылық бағытта еңбек етіп, қазақ әдебиетіндегі ағартушылық бағыттағы, діни сипаттағы әдеби үлгілердің дамуына өзінше үлес қосып, көптеген кисса-дастандар туғызған К.Шахмарданұлы да қазақ әдебиеті тарихынан өзіне лайықты орын алуға лайық деп пайымдаймыз.

Мнение

Мысли о Наурызе

Назым ЕСКУАТОВА.

Вот и прошел такой долгожданный Наурыз Мейрамы - наш исконный праздник - Новый год. Этот прекрасный древнейший Наурыз таинственен и неординарен одновременно. Ведь он связан с историей человеческой цивилизации и с Космосом. О нем написаны горы литературы. Его считают прообразом самого древнейшего Нового года, а прототипом современно Деда Мороза и Санта Клауса - Кыдыр Ату. Ведь его тоже по традиции встречают в 3 часа ночи с 21 апреля на 22-ое, после его прихода Новый год считается уже наступившим. Теперь мы в день Наурыза отдыхаем, празднуем.

Но мне хочется немного поговорить о празднике Наурыза который прошел в нашем КазГУ.

Ладно, многие были согласны с тем, что отложили празднование до наступления тепла, многим понравился концерт, шахматные, теннисные соревнования, книжные выставки...

Но в две юрты, двери которых постоянно были на запоре, доступ студентам был воспрещен...

Была организована распродажа, но, согласитесь, по высоким ценам, не всегда доступным студенческому люду.

Многие студенты хотели бы побывать в юртах, где были бы выставлены этнографические экспонаты, пусть даже на время взятые из музеев. Или же почему бы не организовать юрты одного или нескольких факультетов, в украшении которых приняли бы участие студенты и преподаватели? А почему бы потом не учредить приз за лучшую юрту, лучший национальный костюм, за лучший Наурыз-коже?

Одним словом, хотелось бы, чтобы меньше было официальщины и больше творчества в праздновании такого долгожданного Наурыз мейрамы...

Ақпарат-айдын

Мәншүк МҰҚАШЕВА,
Журналистика факультеті
декаанының орынбасары.

Университетіміздегі әйелдер қоғамының атқарып жатқан істері көңіл қуантады. Елбасымыздың биылғы жылды Ұрпақтар бірлігі мен сабақтастығы жылы деп жариялауына орай көптеген шаралардың ұйытқысы болуда.

Жақында университетімізде ұзақ жылдар бойы дәріс берген, бүгінде зейнет демалысындағы байырғы ұстаздарды шақырып, тағлымды шара ұйымдастырды. Олардың ішіндегі 70, 80 жасқа толған мерейтой иелерін құттықтап, құрмет грамоталары мен сыйлықтар табыс етілді. Кеш қонақтары филология факультетінің фольклорлық "Дружина" ансамблі мен журналистика факультетінің өнерпаздарының концертін тамашалады.

Ақпарат-айдын

Тесттік жүйе талқыланды

Жақында университетімізде "Қорытынды бақылауда тест тәсілін пайдалану" деген тақырыпта әдістемелік семинар өтті.

Онда Білім министрлігінің 1995 жылғы шешімімен іске асып келе жатқан емтихан алудың тесттік жүйесі туралы мамандар арасында кеңінен сөз болды. Университет бойынша тесттік жүйені тексеру барысында оқу бөлімінің жасаған жұмысын ғылыми кеңес бекітті.

Гүлшат МИНАЖЕВА

Талаптың мініп
тұлпарын

Филология факультетінде студенттердің 53-ші ғылыми конференциясы өтті.

Онда қазақ әдебиеті секциясы бойынша А. Мұхтаров (5 курс), Д. Снулов (1 курс), Л. Файзуллина (3 курс), К. Тамабаева (3 курс), А. Курванбакиева (1 курс), Т. Абуталипова (3 курс) жеңімпаз атанып, арнаулы дипломдармен, мақтау қағаздарымен және ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

Орны бөлек оқулық

С. Қозыбаев, К. Аллаберген, А. Рамазанова. "Әлем баспасөзі тарихынан". Оқу құралы. "Санат" баспасы. Көлемі 14 б.т. Таралымы 2 мың.

Бұл кітаптың ерекшелігі - қазақ тілінде шығуы. Себебі, бұған дейін ұлт тіліндегі жоғары оқу орындарында бұл пән орыс және шетел тілдерінде жазылған еңбектер бойынша оқытылатын. Осыны ескерген авторлар өз зерттеулерінде қазақ, орыс баспасөзінің және баспасөз тарихының бастауы болып саналатын Батыс Еуропа мен Америка, Азия елдеріндегі алуан түрлі бағыттағы бұқаралық ақпарат құралдары тарихынан мол мағлұмат беруге тырысқан. Әсіресе, кітаптың "XIX ғасырдың екінші жартысы мен XX ғасыр басындағы қазақ баспасөзінің тарихы", "XVIII-XIX ғасырлардағы орыс басылымдарындағы қазақ тақырыбы", "Шетел баспасөзінің тарихы" деп аталатын бірінші, үшінші және төртінші бөлімдерінде бұрын аудиторияларда айтылуға тиым салынған Алашорда

қозғалысының баспасөз органдары, орыс басылымдарында отарлау саясатына байланысты жарияланған материалдар және Африка, Азия елдері баспасөзіндегі "актаңдақ" мәселелері мол камтылған.

Бұл ұжымдық оқу құралы жоғары оқу орындарының студенттеріне, баспасөз қызметкерлеріне, сондай-ақ көпшілік оқырманға арналған. Кітапты "Санат" баспасының кітап дүкенінен, Алматы қаласы, А. Байтұрсынулы көшесі, 65 "А" үйден сатып алуға болады.

Өз тілшіміз.

За безопасные условия труда

В.А.МЕНЯЙЛО, начальник охраны и труда

В условиях спада экономики, понижения социальной защищенности трудящихся значительно увеличилась роль и значимость охраны труда, как системы осуществляющей защиту условий труда, предотвращение несчастных случаев, охрану здоровья и жизни работающих, организацию лечебно-профилактических мероприятий.

К сожалению как и раньше, многие руководители считают, что достижение цели оправдывается любыми средствами, даже если они вредны и опасны для жизни работающих.

Основным гарантом права на охрану труда в процессе трудовой и учебной деятельности выступает государство в виде органов государственного надзора и контроля за охраной труда. В КазГУ им. аль-Фараби такие обязанности возложены на отдел охраны труда, в который входят служба радиационной и противопожарной профилактики.

Основные задачи отдела - разработка и контроль за осуществлением социально-

экономических, организационно-технических, санитарно-гигиенических и лечебно-профилактических мероприятий по созданию и обеспечению безопасных и здоровых условий труда, контроль за соблюдением Закона Республики Казахстан "Об охране труда", оказание помощи руководителям подразделений по организации безопасного проведения работ. Несмотря на сложность материально-технического снабжения, отсутствия бюджетного финансирования на цели охраны труда, в подразделениях университета сохранены условия для организации и безопасного проведения учебного процесса, научных и производственно-хозяйственных работ. С сотрудниками проводятся обучения и аттестация по безопасным методам работы. В 1998 г. в подразделениях КазГУ не было несчастных случаев, связанных с производством. Во многом это связано с высокой ответственностью руководящего состава (деканом, зав.

кафедрами, руководителей подразделений) на вверенных им участках работы.

Особенно хочется отметить деканов химического М. К. Наурызбаева и биологического Н. М. Мухитдинова факультетов, которые оказывают всевозможную поддержку в целях дальнейшего улучшения состояния охраны труда и техники безопасности на факультетах. Для этого они максимально используют внебюджетные средства для оснащения лабораторий средствами индивидуальной защиты, противопожарным оборудованием, введению новых безопасных технологий и оснащение рабочих мест.

Новый директор ЭПЦ Д. Б. Токseit начал свою работу с очистки территории и рабочих помещений, заваленных не используемым травмоопасным оборудованием, реорганизовал работу цехов, уделяет большое внимание технической безопасности при проведении работ. Есть надежда, что ЭПЦ превратится в научно-техническое производство с

использованием самых передовых и безопасных методов работы.

Ответственно относятся к своим обязанностям руководители: служба благоустройства Т. А. Донбаев, санитарной службы А. П. Аулова, главный механик Г. Н. Гриднев, главный энергетик В. А. Ильин, службы вертикального транспорта А. А. Зубов. Именно благодаря их умелому высококвалифицированному руководству, территория и здание университета, при минимально-возможных затратах, находятся в нормальном состоянии, что позволяет проводить учебные занятия и организовывать быт студентов и сотрудников в соответствии с санитарно-гигиеническими нормами. При этом в их подразделениях строго соблюдаются правила технической безопасности при проведении травмоопасных, электроопасных и химических работ.

Чистота и порядок в учебных зданиях и общежитиях, содержание санитарно-гигиенических помещений - это тоже охрана труда, учебы и быта. От каждого из нас зависит будем ли мы находиться в прокуренном, запыленном и запачканом месте, или же нет.

Салауаттылық - өмір салты

ҚазМУ -дің спорт кешені

Ұлпан ҚУРАЙЫСОВА,
журналистика факультетінің
3-курс студенті.

Мұнда оншақты спорт секциясы жұмыс істейді. Соның ішінде бокс, кіші футбол, волейбол (әйелдер, ерлер арасындағы), ритмикалық гимнастика, еркін күрес, баскетбол, шахмат және т.б. Бұдан басқа секцияларға байланысты қосымша атлетикалық гимнастика мен тазквондо топтары бар.

Жыл сайын факультет, жатақхана аралық жарыстар мен спартакиадалар ұйымдастырылады. Сонымен қатар мерекелерге байланысты өтетін жарыстар да бар. Мысалы, жақында ғана Жеңіс күніне арналған жеңіл атлетикалық кроссты алайық. 12 факультет қатысқан бұл сайыста ең жақсы нәтижеге ие болған командалар мен жеке жеңімпаздар спорт клуб сыйлықтарымен марапатталды.

Ал, жыл сайын қазан айында өтетін бірінші курс студенттеріне арналған спартакиада біздің оқу шанырағымызда дәстүрге айналған.

Әрине, осындай жарыстарды ұйымдастырып, жастар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыруға, студенттердің спорттық өмірін қызықты өткізуге ықпал етіп жүрген ұстаздарды, спорт шеберлерін де атап өту жөн сияқты. Олар: спорт клуб төрағасы К.Б.Мәдиев, студенттер арасында есімдері ерекше мақтанышқа ие Н.П.Таганова, Т.М.Фролова, С.П.Косарева және т.б.

"Студенческое бюро
занятости"

В таких рамках проекта 13 мая состоялась конференция, посвященная студенческому трудоустройству.

Конференция была организована газетой "Время По", Ассоциацией

социологов и политологов, международной ассоциацией студентов и молодых специалистов AIESEC при поддержке посольства Канады.

Мерейтой

50 жыл
лет

16.03.49.

Бияров Т.Н.,
зав.кафедрой К. мат.
обеспеч. ЭВМ и мат. кибер.

60 жыл
лет

31.05.39.

Абланова Е.Х.,
профессор К. физхимии
и электрохимии

31.05.39.

Валиханова Г.Ж.,
профессор каф. физиологии
и биохимии растений

75 жыл
лет

12.05.29.

Шәлекенов У.Х.,
археология және этнология
кафедрасы, профессор

Юбилей

Қуттықтаймыз!

Поздравляем!

А что же наш рынок компьютерных
технологии?

А.Неклюдов,
студент 1-курса журфака.

Интервью со специалистом по компьютерным технологиям и Интернету, преподавателем Казахско-Американского Университета Дуйсенғалиевым Валерием Валерьевичем.

Корр.: - Добрый день. В. В. как вашему развиваются компьютерные технологии в нашей республике и конкретно в нашем городе?

В.В. - В общем-то самые современные технологии доходят до нас, как минимум через полгода, после их выхода на рынок мировой и наша компьютерная база пока на начальных этапах развития. Но все движется и развивается, за компьютерными технологиями будущего. Конечно в нашем городе развитие, опыт и возможности программистов разительно отличаются от периферии, но это дело времени.

Корр.: - Посредством кого, каких

фирм идет развитие компьютерного рынка?

В.В.: - Безусловно, есть лидеры, так сказать "киты" нашего рынка компьютеров и компьютерных технологий. Фирма "АЛСИ" - официальный дистрибьютор "Microsoft", компании "Казах - Телеком", "Нурсат" являются провайдерами системы Интернет и представляют его услуги, ну и несколько более мелких компаний.

Корр.: - Какие перспективы развития компьютерной отрасли доступности сервис - услуг, а так же девиз "компьютер в каждом доме"?

В.В.: - Для всего этого требуется

время, многое зависит от нас самих, не надо думать, что компьютер это очень сложно и непонятно, главное желание и все получится. Со временем мы выдем на определенный уровень, который даст возможность сделать компьютеры более доступными и использовать самые совершенные технологии. Интернет уже дал множество приоритетов для общего развития, мы на пороге нового века и надо быть готовым, развитым и образованным.

Корр.: - И в заключение, пожелание нашим читателям.

В.В.: - Учитесь, совершенствуйтесь и стремитесь к новому, интересному. Компьютеры Интернет вам в этом помогут.

Жапон тілінің жүйрігі

Гүлбиғаш ОМАРОВА.

Сәуірдің 23-күні Бішкек қаласында өткен жапон тілін үйренушілердің III Ортаазиялық байқауына Алматыдан бес студент қатысып қайтты. Осы сайыстан III орын иеленген Шығыстану факультетінің IY курс студенті ҚАРАШЕВ Асхатқа бірер сұрақ қойғанбыз.

- Асхат, Бішкекте өткен жапон тілінен III Ортаазиялық шешендік өнер сайысында 3-орын алуыңмен құттықтаймыз! Мұндай сайыстарға қатысуың бірінші рет емес шығар?

- Рахмет. Әрине, жапон тіліне маманданып жүрген студенттер үшін мұндай байқауларға қатысудың пайдасы өте көп. Екінші курста оқып жүргенде де Ташкентте ұйымдастырылған I Ортаазиялық жапон тілінің сөз шеберлері сайысына қатысқан болатынымын. Бірақ жүзде алғаным жоқ. Тіл үйренудің уақыт пен үлкен ыждағаттылықты талап ететіндігі белгілі ғой. Әсіресе, жапон тілі. Биыл, міне, 13 наурызда Алматыда өткен I Қазақстандық жапон тілі сөз сайысынан I орынды иеленіп, Бішкекке Қазақстанның ағынан жолға шыққан бес студенттің бірі болып барып келдім. Жылда Қазақстан мұндай байқауларда алдыңғы орындарды бермеуші еді, биыл несібімізге бұйырғаны осы болды: 1-2-орындарды қырғыз студенттері алып кетті. Жалпы, Қазақстанның осы жолғы байқауға тыңғылықты түрде дайындалғаны көрініп тұрды. Байқауға қатысқан 20 адамның 10-ы Бішкектен болатын. Олар 1996 жылы I Ортаазиялық байқауда ешқандай орын ала алмай, ал 1998 жылы I-орынның біздің, 2-орынның өзбек ағайындардың қанжығасына кеткеніне қапаланып жүр еді, қарымтасын биыл қайтарды ғой.

- Сайыстың өту барысы мен шарты жайлы не айтасың?

- Жалпы мұндай сайыс Жапонияда жастар арасында жыл сайын өткізіледі екен.

Ерекшелігі - байқауға қатысушы арнайы құрылған комиссия мен бәсекелестерінің алдына шығып, өзі қалаған тақырыпта 5 минуттық әңгіме айтып беруі керек. Бұл жерде талапкердің тілге жетіктігі, сөздік қорының молдығы ғана емес, аз уақыттық әңгімелесу үстінде ойын ұтымды түйе білуі, аудиторияның көңіл-күйін сезіне алуы, жұртқа ой тастау, көпшіліктің алдында өзін өзі еркін ұстау шеберлігі - бәрі-бәрі бағаланады. Сондықтан тақырыбының әрі тартымды, әрі қызықты болғаны дұрыс.

- Сен қандай тақырыпта әңгіме қозғайсың?

- Менің әңгімем "Комплекс" деп аталатын.

Яғни, шектен тыс уяндық, уялшақтық. Жалпы мазмұны менің бала күнімнен бойымның аласалығын өзіме үлкен кемшілік санап, талай зардап шеккендігім жайлы. Юморлық жанр. Бойымның аласалығынан қуыстанып жүріп, осы кемшілікті жою үшін спортпен шұғылданып, үнемі өзімді-өзім қамшылап жүріп, қалай азамат болғанымды да білмей қалдым. Тіпті оқуға түсіп, үлкен өмірге аяқ басқанда да мен бой шамасынан алғанда өз қатарластарымның ішіндегі ең аласасы болып шықтым. Әңгімем мәселенің бойдың емес, ойдың биіктігінде екендігін тағы бір рет ескертумен түйінделеді. Алақандай ғана жері, тоқымдай ғана елі бар кішкентай мемлекеттер қазір ғылым мен техникасын дамыту арқылы әлемді өз аузына қаратып отыр емес пе, ендіше адам да өз бойындағы кемшіліктерге қарайлауды қойып, өзін-өзі жетілдіруді ешқашан тоқтатпауы керек деген ойға келіп

тіреледі.

- Ал Бішкекте өткізген аз күннің ішінде есінде қалған ең әсерлі сәт?

- О, алған әсеріміз көп қой. Байқау өткеннен кейін арнайы ұйымдастырылған банкетке бардық. Бәсекелестердің көбі таныс жігіттер. Олармен шүйіркелесіп табысып, жаңа адамдарды таныдық. Тіпті сол банкеттің үстінде Жапонияның Қазақстан мен Қырғызстандағы Елшісімен танысып, дастархандас болғанымды мақтағышпен еске аламын. Осында келгеннен кейін Елші бізді арнайы өз редакциясына шақырып, қонакасы берді. жапон халқының атышулы шәй әзірлеу дәстүрінің қыр-сырына қанып, ұлттық киімдерін тамашалап, бірз рухани азықтанып қайттық.

- Өзің бұл халықтың өкілдерімен араласудан үлгі боларлық не алдым деп ойлайсың?

- Жапондар - өте еңбексүйгіш халық. Ойға алған істерінен нәтиже шығармай тыным таппайтын табандылықтары сүйсінетеді. Ұқыпты, ыждағатты. Бұдан өз еліне, тіліне, мәдениетіне деген шексіз құрметті қосыңыз.

- О баста жапон тілі тобына оқуға түскендегі мақсатың не еді? Қазір ол мақсатыңнан айнып қалған жоқсың ба?

- Тікелей мақсатым - тіл үйрену болғандықтан осы саланың білгір маманы болып шықсам деймін. Одан әрі екі ел арасындағы байланысты жандандыруда немесе жапон халқының бізді, бай мәдениетімізді терең тануына өз үлесімді қоссам, бұл жерде бекер жүрмегенім деп білемін.

Сессия

Счастье привалило!!!

*Прекрасная пора, очей очарованье
Приятна мне твоя печальная краса,
Люблю я тяжкие экзаменов страдания
Студентов милых слезы, как чистая роса.*

Ну вот и наступила эта пора. Сессия - любимая, долгожданная. Не зря говорят, студенты живут от сессии до сессии.

Любой студент каждое утро поднимается чуть свет, одевается, умывается и лишив себя аппетита завтрака бежит в университет. Гордое чувство радости охватывает его - сегодня слау зачет. Правда кстати, бывает мелкие неурядицы. У этих

неурядиц даже есть "имечко" - хвостик.

Вот видите, у студента как у настоящего взрослого гражданина есть выбор, либо просто учеба, либо отчисление, но с хвостиком.

Ну все, зачеты сданы, впереди - экзамены. Вот, вот она изюменка.

Всю ночь напролет, накануне экзамена, студент веселится и молится совмещая полезное с

приятным. А на утро встаёт и идет сдавать экзамен, на "Ура!", естественно. Ну, а что больше надо измученному за весь семестр преподавателю, победный клич студента "Ура!" и слабенькая тройка обеспечено. Увидев опухшее лицо, любой преподаватель примет это, как за след долгой бессонной ночи, проведенной за огромной кучей литературы и конечно же, лекции.

- Вот умничка, садись и рассказывай, что учил - слышит студент. Вот и начинается ветер, мельница, крутится все сильнее и сильнее, засыпая студента вопросами с головы до ног, а несчастный изворачивается, как может. Но вот, чудо! На помощь приходят знания. Затерявшиеся на самой нижней полочке, в "левом" углу памяти.

И вот студент пыхтит, кричит, но как ни странно, оценку получает. Наверное, за опухшее лицо или мешки под глазами. Незнаю.

Ах "препод, препод..." - добрая ты наша душа. За это то мы тебя и любим. А любовь - то обоюдная. Мы то знаем. "Вот так и живут преподаватели от сессии до сессии".

Алия КАЛДЫБЕКОВА,
Аида ЖЕКЕНБАЕВА&

Хат жаздым, қалам алыт...

Құрбым! Мен бәрін де сезіп, бәрін де біліп жүрмін! Шын жап-тәніммен сезініп жүрмін! Қалай қиналып жүргеніңді, өз ойыңа өзің түншығып, тек сырттай ғана кулгеніңді, бәрін, бәрін!.. Бірақ бәрін түсіне тұрып, саған мүсіркей қарауға арым бармайды. Себебі, мұның бәрі өткінші. Сезім - нәсерлетіп өте шығар өткінші жаңбыр ғой. Сондықтан да (мен өтінемін!) күліп жүрші. Өз-өзіңе қайрат, жігер бере білсең, кез-келген қиындықтан аман шығасың, әрі шындала түсесің. Өйткені, тағдырның алда неңдей қиындықтар тосып тұрғанын білмейсің ғой. Қайта сәл де болса, қиындықпен барасың.

Сен түңілмеуге тиіссің! Себебі, сен - менің құрбымсың! Ал, менің күйректікке жаным қас екенін өзің білесің ғой.

"Жүрегіне зілмауырлығын түсір - мұңдар" деп өзіңе намыс, төзім, үміт туралы көп айтуға тырысамын (егер оны түсініп жүрсең!). Мен сенемін, ертең-ақ осы күйіңе өзің күліп қарайтын боласың. Адам баласы өткеніне сынмен қарайтынын білесің ғой.

Наз.

Есіңде ме, екеуіміздің алғашқы танысқанмыз. Аялдамада тұрғанымда жанарларым әудірей қарап, сағат сурағаның... Алғаш көзіме түскені, түп-тұнық аялы жанар...

Көктем кезі... Айнала көкпеңбек. Жұмысыңнан екеуіміз бірге қайтатынбыз. Жапырақтар сыбдыры, жылғалардан жылжи аққан тұнық сулар сылдыры, машиналар тырсылы, бәрі, бәрі маған тек махаббат әнін айтатындай көрінуші еді...

Қазір қарасам, уақыт зымырап өте шығыпты. Тағы бір көктем басталды. Жанымда сен жоқсың. Сен алыстасың. "Гүлім деп" аялайтын бақытты кездерді сағындым. Бүкіл жер бетінде менен асқан бақытты жан болмаған шығар деп ойлайтынмын. Қайда сол көктем, қайда сол кездер?! Өз көктемімді сағындым!..

Гүлназ.

Творчество студентов

Роман ТАРАСОВ - студент 1-курса факультета журналистики, пишет стихи, рассказы, представляем вашему вниманию одни из его стихов.

Идеал

Я - небо, я - земля,
Я - цветущий сад и бесплодная
пустыня,
Я - лингвист и я же - неуч,
Не могущий связать двух слов,
Не взяв между ними ноту "ля",
Широким морем я могу плыть,
Могу бежать песком,
Словно из железа моя плоть,
Но, как и сердце, ранима душа,
Я вижу не то, что видят мои глаза.
Там, где тьма, я вижу свет,
Там, где день, я вижу ночь.
На моих руках еще не родившиеся
года -

Чей-то сын, чья-то дочь;
На моих глазах блестит роса,
Внутри меня одновременно
живут

Холодный серый мрамор и
тенгрианская бирюза,
Я - белый с черным оттенком
цвет,

Я - свой собственный и
чьего-то вождления предмет,
Я - молодой старик, которому тысяча
лет,

Я - рифмоплет снаружи, но в душе я -
поэт,

Я - жалкое четверостишье
и прекрасный сонет,

Я - Осирис, я - Сет,
Я - сухая ветка и зеленый листы
трепет...

Я - человек. Я - тот идеал, которого нет.

Я вижу, как с неба падают камни,
Рассыпаясь в земной атмосфере;
Я вижу, как лишь на слепой вере
Возникают могучие армии.
Я чувствую, как даже в апреле,
Истошенная зима воюет с весной,
Как в солнечный день и в метель
Человечество спорит само с собой.
Я принимаю природу естественной -
Со смертью слабых, с процветанием
сильных,

Я не понимаю мир, в хаки
раскрашенный,
Не хочу понимать тысячи тысяч плит
могильных...

Я слышу ветер, раскачивающий
прохожих,
Я телом и душой ощущаю их боль,
Я впитываю ее всей своей кожей
И стою, глядя безмолвно на их
страдания,
Как старый, мудрый и бесполезный
тополь.

Я вижу гармонию людей и природы.
Мы - одно целое. Мы - братские
электроды.

Мы самое ужасное и самое
прекрасное

Сочетание теории с практикой,
Новизны с догматикой...

Я вижу, как люди уходят -
Земля забирает свое.

Людские амбиции исчезают -
Остается общее. Земное.

Роман ТАРАСОВ.

Көңіл толқыны

**Востроенное
утреннее чае**

(новелла)

Когда сонный и нежный ты проснешся и найдешь в своем доме отзвук моего дыхания, ты спросишь себя: Где она?

Ты пойдешь искать меня в саду, ты заглянешь во все комнаты и когда наконец усталый и добрый сядешь утешиться сигаретой, там на нашем старинном крыльце. Когда весь ты утолишься поисками: Ну где же моя стрекоза?!

- Куда ты умчалась на этот раз?

В этот миг ты мягкий и ленивый услышишь тихий скрип калитки, деревянный стук щеколды, и... я появлюсь перед тобой, в моих руках будут "горячиться" свежие булочки: Привет! Сегодня утром мы будем пить чай с десертом! Ну что, ты рад?

- Рад - ответишь ты.

- Тогда ставь чай. - скажу я.

- Хорошо, - скажешь ты, ты встанешь, и уже отправишься выполнять мой каприз, как я окликну тебя: - Эй, Веселый Роджер! Я люблю тебя.

Ты ждешь, что я вернусь...

Заря раскрывает свои знания. Ты просыпаешься и сердце твое никогда не дремлевшее продолжает надеяться. О чем ты грустишь?

Ты поднимаешься и раскрываешь окно. Мир наивно пытается угадать твою степенную печаль...

Ты не ждешь, что я вернусь.

Ждешь... Вернусь...

Не знаю, верю ли я твоим шагам...

Вопрос:

От чего люди так старательно прячут друг от друга свои жизни и при этом так стремятся соединить их?

Жанар Кусаинова,
студентка
3-курса журфака.

Реклама

Жарнама

**Қадірлі ұстаздар, аспиранттар, магистранттар,
студенттер!**
**Құрметті университет қызметкерлері мен
қызметшілері!**

Егер Сіз жақын адамыңызды туған күнімен, мерекесімен,
басқа да қуанышты күнімен құттықтағыңыз келсе;

Егер Сіз басқа факультеттерде, өзге жоғары оқу
орындарында оқитын замандастарыңызбен танысамын десеңіз;

Егер Сіз жадыңызда жүрген, жаныңызға жақын адамның
бейнесін еске аламын десеңіз;

"Қазақ университеті" газетінің жарнама беті
әрдайым айқара ашық.

Келіңіз, хабарласыңыз.

Телефондар: 47-19-24, 47-82-50, 47-06-32.

**Уважаемые преподаватели, аспиранты,
магистранты и студенты!**

Если Вы желаете поздравить дорогого вам человека с
днем рождения, с победой или с каким-либо другим
праздником;

Если Вы желаете приобрести друзей с других
факультетов, или ВУЗов, то в газете **"Қазақ университеті"**
специально для Вас открыта новая страница "Жарнама".

Приходите, звоните!

Наши телефоны: 47-19-24, 47-82-50, 47-06-32.

Вниманию абитуриентов

Факультет журналистики
КазГУ им. аль-Фараби
предлагает школьникам старших
классов и всем, кто планирует
стать журналистом, обучение на
подготовительных курсах по
специализированной программе
у высококвалифицированных
преподавателей.

Начало занятий
- с 5 мая 1999 г. Оплата -
договорная. Все справки по тел.
(3172) 47-19-57.

Жұртты құттықтайы!!!

Қазақстан Республикасының
Мәдениет және ақпарат министрлігінің
5 кәсіптік студенті

**СӘЖІТҚЫЗ БЕКЖОБА
АДИЛ ӘСҚАТҚАЖЫБЫЗ**

"Алтын жұлдыз" республикалық
теле-радио журналистер бай-
қауының бас жүлдесін жеңіп
алуымен құттықтаймыз

Әріптестері, ұстаздары.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ мемлекеттік ұлттық
университетінің
ректораты және
журналистика факультеті.

Газет Қазақстан
Республикасының
Баспасөз
және бұқаралық ақпарат
министрлігінде тіркеліп,
№ 1242 куәлік берілген.

МЕКЕН-ЖАЙЫ:

480078, Алматы қаласы,
әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат
10 қабат, 1008 бөлме
Тел.: 47-82-50, 47-19-24.

Бас редактор -
Сағатбек МЕДЕУБЕКҰЛЫ;

Жауапты хатшы -
Айтгүл БАБАСОВА

Нөмірдің кезекші
редакторлары -
Гүлжан ЕСКЕНДІР;
Айнұр КАРГАЛИНОВА;

Фототілші -
Арман СӘРСЕНБИЕВ;

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ:

К.Н.НӘРІБАЕВ,
ректор;
Е.Б.ЖАТҚАНБАЕВ,
ұйымдастыру және
коммерциялық жұмыстар
жөніндегі проректор;
Л.АХМЕТОВА,
кәсіподақ ұйымының
төрайымы;
Ж.ДӘДЕБАЕВ,
филология факультетінің
деканы;
Н.ОМАШҰЛЫ,
журналистика
факультетінің деканы.

Жарияланған мақаладағы
автор пікірі редакцияның
көзқарасын білдірмейді.

Нөмір ҚазМУ-дің "Қазақ
университеті" баспасында
28.05.99. күні басылып шықты.
Бағасы келісім бойынша.
Таралымы - 500 дана. № 687
тапсырыс.